

ELEKTRİK İLETİM HATLARI

Çevresel Etkiler:

Elektrik İletim Hatlarının(EİH) çevreye olabilecek önemli etkileri şöyle sıralanabilir:

- İletim tesislerinde öncelikli çevresel etki oluşan elektromanyetik alanın canlılar üzerinde oluşturduğu etkidir.
- EİH kapsamında yapılan tüm çalışmalar sırasında inşaat çalışmaları, özellikle direklerin kurulacağı alanlarda yoğunlaşacaktır ve direklerin kurulacağı alanlarda arazi kullanım şekli tamamen değişmektedir. Ayrıca güzergâh boyunca, bu çalışmaların son aşaması olan tel çekme işlemleri sırasında kısa süreli etkiler söz konusu olmaktadır.
- Projeden etkilenen insanlar, enerji iletim hattı tesisleri güzergâhına isabet eden taşınmazların sahipleridir. Bu kişiler yatırıma alınan projenin uygulama ve kamulaştırma planlarının hazırlanması sonucunda belirlenmektedir. Çoğunlukla dar bir şeritten geçen hatlarda kaybedilen arazi direk yerleri ile sınırlı kalmakta, yapım süresince ve sonrasında tel altında tarım sürdürülmektedir. TEİAŞ'ça yapılan/yapılacak olan kamulaştırmalarda hiç kimsenin yer değiştirmesi gerekmemektedir. Çünkü kamulaştırılan direk yerleri çok küçük bir sahayı (-ki yaklaşık 150-250 m²) kaplamakla birlikte tel altı irtifaklarının isabet ettiği sahalarda ise kamulaştırma yoluyla mülkiyet değişimi olmamakta, sadece geçiş hakkı tesis edilmekte olup, bu hak ile yükümlü olunarak gerek yerleşim gerekse tarımsal faaliyetlere devam edilebilmektedir.
- EİH'lerin ise yer altı kabloları yerleşimin yoğun olduğu yerlerde tercih edilmekte olup, havai hatlara nazaran çok daha maliyetli olmaktadır. Çevre koruma konusunda bazı hususlarda havai hatlara nazaran daha uygun olan yer altı hatları, arazi kullanımı, hafriyat işlemleri ve elektromanyetik alanın dağılımı gibi konularda daha problemlidir.

Projelerin değerlendirmesinde dikkat edilmesi gereken temel hususlar:

- Yaprak ucu hasarlarının iletim hattına yakın yerlerde yüksek elektrik alan düzeyinde olduğu görülmektedir. Enerji hattına yakın yerde büyüyen ağaçların etki alanı yönetimi için elektrik idaresinin gereksinimlerine göre budanması ve düzeltilmesi ; *(Yapılan araştırmalar özellikle sivri uçlu yapraklı ağaçların elektrik alanı tahrik ettiğini göstermektedir. Etki alanı dışında büyük ağaçların bulunduğu yerlerde elektrik alanları yaprak uçlarına zarar vermeyecek derecede düşük seviyede olmaktadır. Yine yapılan araştırmalarda elde edilen bulgular dikkate alındığında, elektrik kurumlarınca belirlenen etki alanı yönetimi gereksinimleriyle uyumlu tipik bir enerji hattı çevresindeki elektrik ve manyetik alanların bitkilerin büyümesi, çimlenmesi ve tahıl üretimi üzerinde etkisi olmadığı sonucuna varmak mümkündür.)*

- Enerji iletim hatlarının güzergâhlarının seçilmesi; (Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nce (TEİAŞ) olabildiğince yerleşim alanları ve meskun mahalden kaçınılmakta ev ve diğer yapıların üzerinden geçilmemeye çalışılmakla birlikte, bunun mümkün olmaması halinde kamulaştırma, teknik gereklilikler ölçüsünde minimum düzeyde tutulmakta, çevre, orman, sit, vb. doğal yapının korunmasında ulusal politikalar ve iyi uygulanan örneklerin devamına gerekli özen gösterilmektedir. Tarım alanlarına dikilen direklerden sonra tel altlarında Elektrik Kuvvetli Akıl Tesisleri (EKAT) hükümlerine uyulmak kaydıyla tarım aktivitesinin sürdürülmesinde bir sakınca olmayacaktır. İşletme döneminde ise arazi kullanımında bir değişiklik olmayacaktır.)

ile ilgili hususlar değerlendirme sürecinde sorgulanmalı ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

